Finansutskottet

Statsrådets redogörelse om idrottspolitiken

Till kulturutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om idrottspolitiken (SRR 6/2018 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för utlåtande till kulturutskottet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets kultur- och vetenskapsdelegation.

Sakkunniga

Kultur- och vetenskapsdelegationen har hört
- direktör Tiina Kivisaari, undervisnings- och kulturministeriet
- enhetschef, finansråd Tanja Rantanen, finansministeriet
- budgetråd Tero Tyni, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Mirka Meres-Wuori, kommunikationsministeriet
- konsultativ tjänsteman Elina Rydman, inrikesministeriet
- expert Mari Miettinen, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Sanna Leinonen, Polisstyrelsen, lotteriförvaltningen
- generalsekreterare Minttu Korsberg, Statens idrottsråd
- jurist Henriikka Rosti, Transport- och kommunikationsverket
- chef för undervisnings- och kulturärenden Terhi Päivärinta, Finlands Kommunförbund
- idrottsdirektör Martti Merra, Esbo stad
- direktör Ari Karimäki, Jyväskylä stad
- idrottsdirektör Niina Epäilys, Uleåborgs stad
- utbildnings- och utvecklingsdirektör Anne-Mari Jussila, UKK-institutet
- specialsakkunnig Ilmari Nalbantoglu, Finlands olympiska kommitté
- vice verkställande direktör Velipekka Nummikoski, Veikkaus Ab
- ordförande Esa Koivisto, Koovee ry
- verksamhetsledare Kristiina Jakobsson, Koululiikuntaliitto KLL ry
- biträdande generalsekreterare Timo Huttunen, Finlands Bollförbund rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med den nu aktuella första idrottspolitiska redogörelsen är att lyfta fram idrottens allt bredare och mångsidigare betydelse i samhället och att skapa grunden för 2020-talets idrottspolitik. Redogörelsen är avsedd som ett strategiskt och samhällspolitiskt dokument och går därför inte på djupet i detaljfrågor som gäller understödspolitik, byggnadspolitik eller andra områden av idrottspolitiken.

Den röda tråden i redogörelsen är att motion och idrott ska integreras på ett naturligt sätt i människors dagliga omgivningar och liv. Andra idrottspolitiska prioriteringar är byggande av idrottsanläggningar och stöd för bättre idrottsbetingelser, stöd till en livskraftig medborgarverksamhet som främjar likvärdighet och jämlikhet och ett så brett och mångsidigt idrottsutövande som möjligt och ökat stöd till elitidrott.

Finansutskottet har granskat redogörelsen särskilt med avseende på dels kortvariga men främst långvariga effekter på statsfinanserna och den offentliga ekonomin.

Vad brist på rörlighet kostar

Enligt redogörelsen jämte bakgrundsmaterial visar forskningsrön tveklöst att fysisk aktivitet förbättrar hälsa, välmående och funktionsförmåga. Ändå tillbringar största delen av de vuxna merparten av sin vakna tid på stället, sittande eller liggande, och bara cirka var fjärde medborgare i åldern 20—89 år ägnar sig tillräckligt åt uthållighetsträning. Av barnen i årskurs 1—6 i grundskolan rör cirka hälften på sig i enlighet med motionsrekommendationerna, men bland eleverna i årskurs 9 är andelen endast 20 procent. Den fysiskt passiva livsstilen håller på att bli ett globalt folkhälsoproblem. Fysisk inaktivitet är enligt WHO den fjärde största riskfaktorn när det gäller dödsfall som orsakas av livsstilssjukdomar.

I redogörelsen sägs att fysisk inaktivitet förorsakar samhället betydande kostnader både på kort och lång sikt. På kort sikt beräknas kostnaderna för hälso- och sjukvård uppgå till cirka 600 euro per år vilket är 3 procent av Finlands årliga totalkostnader för hälso- och sjukvård. Fysisk inaktivitet medför också andra kostnader såsom nedsatt produktion på grund av sjukfrånvaro och förlorade levnadsår. När de kostnaderna räknas med beräknas kostnaderna för fysisk inaktivitet beroende på kalkyleringssätt uppgå till 3,2—7,5 miljarder euro per år.[1]

Även med en beräkningsmodell som ger lägre kostnader (3,2 miljarder euro) finns det ändå en mycket stor potential för besparing av kostnaderna för fysisk inaktivitet. Att öka motion och fysisk aktivitet är således befogat och viktigt inom alla åldersklasser och inom alla livsområden. Detta är särskilt viktigt i detta läge då befolkningens åldrande betydligt ökar trycket på utgifter i de offentliga finanserna. Enligt publikationen ovan beräknas enbart hälso- och sjukvårdens direkta kostnader öka med 58 procent fram till 2040 jämfört med 2014 års kostnader.

1 VN:n selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 31/2018

Fokus på ökad motion och fysisk aktivitet

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att det är befogat att främjandet av hälsa och motion lyfts starkt fram i nästa regeringsprogram genom att inleda ett uttryckligt tvärsektoriellt program för att främja idrott och fysisk aktivitet. Dess kärna ska vara att öka folkhälsofrämjande idrott och sådana lösningar som motiverar människor att träffa val som gynnar fysisk aktivitet.

För att få en ändring till stånd måste bland annat samhällsplaneringen och byggandet utvecklas för att stödja motion. I nyckelroll med avseende på att tackla utmaningarna med brist på rörlighet är också verksamhetskulturen hos de organisationer och samfund där människor tillbringar större delen av sina dagar. Det innebär mer idrott och fysisk aktivitet bland annat inom småbarnspedagogik, skolor, försvarsmakten, arbetslivet och i de äldres vardag och vård. Det är också viktigt att de mål och rekommendationer som gäller idrott inte är för krävande för de som inte aktivt ägnar sig åt idrott. De ska snarare motivera till ökade fysiska aktiviteter.

Utskottet understryker i sammanhanget särskilt främjande av idrott bland barn och unga; idrottsliga levnadsvanor uppstår redan i ett tidigt skede. Motion i barndomen och ungdomen har således omfattande följder både i fråga om hälsa och välbefinnande men också i fråga om utbildning och karriär.

Också inom hälso- och sjukvård bör det med större tydlighet betonas rörlighetens betydelse som ett led i förebyggande hälso- och sjukvård och vården av ett flertal sjukdomar. Om ett idrottsligt levnadssätt och fysisk aktivitet skulle bli vanligare skulle det enligt publikationen ovan minska också de årliga kostnaderna för öppen och sluten vård för äldre och behovet av permanent sluten vård. Förebyggande hälso- och sjukvård och idrottsrådgivning bör därför utvecklas målmedvetet och med god täckning inom alla åldersklasser. Det kan dämpa ökningen av kostnaderna, men också minska skillnaderna i hälsa och förbättra livskvalitet och välbefinnande.

Utskottet välkomnar förslaget i redogörelsen om ett samordnande organ för idrottspolitiken, där det ska finnas representation från vederbörande ministerier och efter behov också från andra håll. Detta organ ska stärka det tväradministrativa samarbetet och säkerställa att de konsekvenser lagstiftningen och annat samhälleligt reformarbete har för idrotten beaktas. Men utskottet anser ändå att det bör övervägas huruvida undervisnings- och kulturministeriet är den mest ändamålsenliga aktören för att leda en sådan verksamhet, eftersom aktivering av de som rör sig lite inte ofta hör ihop med idrotts- och motionspolitik. Det handlar till stora delar om bland annat samhällsplanering, planläggning, byggande, medborgarnas levnadsvanor, frågor med anknytning till hälsa, arbetsliv och äldreomsorg där samordningen av det tvärsektoriella samarbetet mer naturligt skulle vara en uppgift för statsrådets kansli.

Finansieringen av idrott och dess genomslag

Den statliga idrottsfinansieringen bygger helt på avkastningen från penningspelsverksamheten. För närvarande är den statliga idrottsbudgeten finansierad ur tipsmedel cirka 155 miljoner euro om året. Idrotten har vanligtvis finansierats med endast en miljon euro årligen i budgetmedel och detta belopp används för att komplettera idrottsutbildningscentrens statsandelar som i huvudsak finansieras via penningspelsverksamheten. Dessutom har budgetfinansiering sporadiskt anvisats

till vissa spetsprojekt och till understöd för byggandet av stora idrottsanläggningar som Olympiastadion.

Redogörelsen föreslår tilläggsresurser för att öka motionen bland annat inom småbarnspedagogik, skolor, beväringstjänst och resurser för att upprätthålla och förbättra rörelseförmågan för äldre och för elitidrott. Också i fråga om byggande av idrottsplatser ser man behov av ökat stöd. Om alla de föreslagna åtgärderna genomförs uppgår behovet av tilläggsfinansiering under 2020-talets första år till cirka 120 miljoner euro. Permanenta utgiftsökningar uppgår i så fall till 37,5—44,5 miljoner euro, tillägg av engångsnatur till 40 miljoner euro och finansieringen för ett treårigt försöksprojekt till 39—48 miljoner euro. Dessa ökningar förutsätter enligt redogörelsen att den totala finansieringen till idrotten ökas via budgetmedel.

I redogörelsen sägs att det vore ändamålsenligt att ändra på idrottsbudgetens struktur så att idrotten i någon mån mer än i dag finansieras ur budgetmedel. Exempelvis pension för idrottsutövare betalas för närvarande från inkomsterna av penningspelsverksamheten, medan konstnärspensioner finansieras ur budgetmedel. Genom att i stället finansiera dessa utgiftsposter med budgetmedel kan man inom momentet med tipsmedel genomföra vissa åtgärder som lyfts fram i redogörelsen. Som exempel på detta nämner redogörelsen tilläggsstöd till unga elitidrottare.

Finansutskottet anser att det är motiverat att finansieringen för idrott stärks för att främja motion som främjar medborgarnas fysiska aktivitet och hälsa. Samtidigt bör det bedömas huruvida en del av idrottsfunktionerna borde överföras till budgetfinansiering. Men utskottet noterar ändå att den ekonomiska utvecklingen och de offentliga finansernas hållbarhet ställer yttre villkor för nivån på budgetfinansieringen och höjningen av den, och även att inkomsterna från tippningen i fortsättningen är förenade med osäkerhet.

Tilläggssatsningarna är dock enligt utskottets mening befogade eftersom främjande av hälsa och välbefinnande senare inbringar uppenbara besparingar när kostnaderna för korrigerande tjänster minskar och skatteinkomsterna ökar. Förändringarna sker långsamt med flera års fördröjning, men på lång sikt minskar fördelarna med ökad rörlighet hållbarhetsgapet i de offentliga finanserna. Utskottet konstaterar att samhällskostnaderna för brist på motion motsvarar minst de besparingar som eftersträvas genom vårdreformen. Det handlar därmed om betydande effekter på de offentliga finanserna och deras hållbarhet.

Utskottet understryker att vid planeringen av tilläggsresurserna måste det på grundval av forskningsdata säkerställas att resurserna leder till genomslag. Det måste bland annat bedömas huruvida tilläggsresurserna får till följd en ökning av rörligheten inom de befolkningsgrupper som rör sig mindre än det som rekommenderas. Utskottet hänvisar till Statens idrottsråds publikation 2013:8 som bedömde tilläggsresursernas allokering och effekter på rörligheten under regeringsperioden 2007—2011, då statens resurser för idrottsväsendet ökade med cirka 40 procent. Enligt idrottsrådets bedömning är det viktigt att inse att det inte finns ett direkt orsak och verkan-samband mellan åtgärder för idrott och väntade följdverkningar, exempelvis så att människors rörlighet skulle öka eller framgången i elitidrott skulle förbättras automatiskt då finansieringen ökas.

Det är likaså viktig att finansieringen är långsiktig och att den inte splittras på alltför små programgrupper eller kortvariga projekt vars resultat inte hinner etableras som bestående verksamhet.

Utskottet betonar vikten av forskningsbaserad kunskap men också ledning genom kunskap för att förbättra verksamhetens genomslag. Det är därmed nödvändigt att samla in och utnyttja kommensurabel information om idrottstjänster och deras genomslag och att på detta sätt förbättra resultaten av verksamheten i stort. Också en regelbundet genomförd idrottsbarometer ger goda möjligheter att följa användningen av idrottstjänsterna, utvecklingsbehoven och deras genomslag. Vid utskottets utfrågning av sakkunniga har det också bedömts att information redan nu samlas in i stor mängd (bl.a. hos skolelever och idrottsföreningar), men den analyseras och utnyttjas inte tillräckligt.

Finansutskottet menar att den marginal som uppstår i idrottsfinansieringen främst bör allokeras för idrottsverksamhet som främjar folkhälsan och därmed hela samhällsekonomin. Att stödja elitidrott är befogat bland annat på grund av de gemensamma upplevelser den skänker, men ur de offentliga finansernas synvinkel är det viktigare att se till att främja sådan idrott som främjar folkhälsan. Utskottet tillmäter också Olympiakommitténs roll som främjare av hälsa och vardagsmotion stor vikt. Behoven hos hälsofrämjande idrott ska beaktas också vid bedömning av den framtida användningen av inkomsterna för de intäkter av penningspelsverksamhet som nu används för veterantjänster.

Penningspelsverksamheten och dess intäkter

Som ovan konstaterades baserar sig statens idrottsbudget på intäkter av penningspelsverksamhet. Intäkterna från Veikkaus Ab:s penningspelsverksamhet har också i övrigt ett betydande samhällsinflytande: exempelvis 2017 redovisade Veikkaus Ab som intäkter 1 miljard euro till staten.

Enligt EU-domstolens rättspraxis kan användningen av avkastningen av penningspelen till finansiering av allmännyttig verksamhet inte vara syftet med ensamrätten, utan bara en positiv sidoeffekt av politiken. I praktiken har intäkterna från Veikkaus Ab givetvis en stor betydelse med avseende på statens budgetekonomi och förmånstagarna. Vid sidan av att förebygga skadeverkningar av spelande är det därför angeläget att utveckla Veikkaus Ab:s verksamhet så att dess konkurrenskraft för digital affärsverksamhet och dess intäktsföring kan tryggas så väl som möjligt.

Intäkterna från penningspel och lotteriskatt beräknas i framtiden minska när så kallad obligatorisk identifiering tas i bruk i början av 2022 (FvUB 31/2018 rd — RP 213/2018 rd). Beroende på innehållet i och nivån på begränsningarna beräknas obligatoriskt identifiering minska Veikkaus Ab:s intäkter med 100—150 miljoner euro på årsnivå.

För att förhindra skadliga verkningar av penningspel ser utskottet det som viktigt att det också ingrips aktivt mot marknadsföring i strid mot lotterilagen (1047/2001). Veikkaus Ab har ensamrätt att anordna penningspel på finländska fastlandet, men exempelvis på teve- och radiokanalerna och på webbplatser förekommer det rikligt med reklam för utländska penningspel. Utskottet välkomnar att skäl 10 i direktivet om audiovisuella medietjänster, som godkändes i november 2018, klargör medlemsstaternas möjligheter att ingripa i marknadsföringen av gränsöverskridande pen-

ningspel. Dessutom ger lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (68/2018), som trädde i kraft i juni 2018, möjlighet till återkallande av programkoncession helt eller delvis om koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot till exempel förbudet mot marknadsföring av penningspel enligt lotterilagen. Utskottet poängterar att dessa och andra metoder för övervakning med mera som lagstiftningen ger möjlighet till ska användas effektivt för att bekämpa lagstridig verksamhet. Det förutsätter också tätt samarbete mellan olika myndigheter.

Utskottet ser det också som viktigt att möjligheterna att ta i bruk så kallad IP-blockering utreds. Enligt erhållen utredning pågår i inrikesministeriet ett utredningsarbete i samband med vilket det utreds vilka tekniska metoder och lagändringar som behövs för att förhindra användningen av andra spel än de som elektroniskt förmedlas av Veikkaus Ab på det finländska fastlandet. Bakom utredningsarbetet ligger bland annat målet att förebygga skadeverkningar av penningspel och förhindra till penningspel hänförliga missbruk och brott. Enligt erhållen utredning använder många europeiska länder redan olika slags tekniska hinder för att stoppa utbud av penningspel från andra länder.

Kommunerna som producenter av idrottstjänster

Idrottsväsendet bygger starkt på kommunernas verksamhet: kommunerna ansvarar för ordnandet av idrottstjänster för kommuninvånarna. På årsnivå uppgår kommunernas satsning på idrottstjänster till cirka 750 miljoner euro, det vill säga cirka fem gånger mer än statens finansiering.

Under utskottets sakkunnigutfrågning har det uttryckts oro över om kommunerna efter landskaps- och vårdreformen har tillräckligt med incentiv för att satsa på att främja hälsan, när ansvaret för social- och hälsovårdsutgifterna övergår till landskapet.

Utskottet understryker att främjandet av hälsa och välbefinnande är en av kommunernas och landskapens viktigaste gemensamma uppgifter. I samband med vård- och landskapsreformen bör man därför säkerställa att servicekedjan inom motionsrådgivningen är obruten. Det är också viktigt att det i statsandelssystemet i fortsättningen ingår ett nytt kriterium, en koefficient för främjande av välfärd och hälsa, som är avsedda att vara en ersättning för kommunens kostnader i samband med främjandet av invånarnas hälsa och välbefinnande. Kommunen kan på så sätt genom egna åtgärder påverka erhållandet och beloppet av tilläggsdelen till statsandelen.

I likhet med redogörelsens anser utskottet att det är angeläget att idrott i alla kommuner uppfattas som en framgångsfaktor för kommunen och en viktig delfaktor i kommunbornas välbefinnande. Hälsofrämjande idrott bör också ingå i kommunernas strategiska riktlinjer varvid aspekter som hör till idrottsfrämjandet kan vara en genomsyrande utgångspunkt i allt kommunalt beslutsfattande. Utskottet vill även påminna om att enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ska en välfärdsberättelse tas fram för kommunfullmäktige en gång per fullmäktigeperiod.

Det är också viktigt att kommunernas goda praxis och innovationer utnyttjas på bred bas i hela kommunfältet och att exempelvis idrottsbarometern används för att följa upp utvecklingen i kommuner och regioner. Det skulle sporra kommunerna att förbättra idrottstjänsterna och minska skillnaderna mellan kommunerna.

Byggande av idrottsanläggningar

Staten stöder byggandet av idrottsanläggningar med cirka 30 miljoner euro per år, varav knappt en tredjedel styrs till regionförvaltningsverken för stöd till små projekt. Undervisnings- och kulturministeriet beviljar stöd till cirka 30 projekt och antalet ansökningar är cirka tre gånger så stort. I praktiken ansvarar kommunerna för merparten av byggandet och upprätthållandet av idrottsanläggningar; exempelvis 2017 investerade kommunerna 190 miljoner euro i idrottsanläggningar. Trots att statens stöd är litet i förhållande till kommunernas satsningar, har det ofta en avgörande betydelse för inledningen av bygg- eller ombyggnadsprojekt.

Enligt redogörelsen uppgår behovet av tilläggsstöd för byggandet av idrottsanläggningar till uppskattningsvis 10—15 miljoner euro per år och dessutom behövs i budgetmedlen en tilläggssatsning av engångskaraktär på cirka 20 miljoner euro i början av 2020-talet för att åtgärda eftersatt underhåll. Enligt riktlinjerna i redogörelsen styrs stödet till byggandet av idrottsanläggningar med stöd av idrottslagen främst till kommunala projekt, men också till andra projekt som kompletterar kommunens utbud av idrottsanläggningar. Som andra riktlinjer nämns bland annat att stödet riktas främst till projekt som tjänar stora användargrupper samt idrott och motion på egen hand, men också bland annat till projekt som stöder elitidrott och organiseringen av stora evenemang.

Utskottet ställer sig positivt till riktlinjerna i redogörelsen och lyfter särskilt fram betydelsen av lokala idrottsanläggningar för att öka motionsidrotten bland stora befolkningsgrupper. En lokal idrottsanläggning är lätt att nå till fots eller med cykel, vilket sänker tröskeln för att idrotta och minskar tiden och kostnaderna för resor, och utsläppen från biltrafiken. Också gång- och cykelleder är viktiga och de mest använda lokala idrottsanläggningarna, vilket bör tas i betraktande i all planering av områden och markanvändning och planläggning samt vid underhållet året runt av gång- och cykelleder. Utveckling av gång- och cykelleder bidrar också till att främja uppnåendet av Finlands klimatmål.

Utskottet understryker att idrottsanläggningarna ska gå att använda för många ändamål, ha en hög användningsgrad och genomföras på ett energieffektivt sätt som beaktar de klimatmässiga utmaningarna. Bland annat skolornas gymnastiksalar och gårdar ska kunna användas effektivt av kommuninvånarna utanför skoltid och på så sätt ska idrottsanläggningarnas nuvarande användningsgrad kunna ökas.

Utskottet noterar också att vid sidan av stöd till projekt inom enskilda kommuner bör också genomslaget hos regionala projekt granskas. I synnerhet i områden där befolkningsutvecklingen är på tillbakagång behövs samarbete över kommungränserna för att upprätthålla idrottsmöjligheter för invånarna.

Som det sägs i redogörelsen behövs också alternativa finansieringsmodeller för att öka och påskynda byggandet av idrottsanläggningar. Samtidigt bör det ses till att priset för idrotten förblir skälig trots finansierings- och samarbetsmodeller med privata aktörer.

Kostnader för fritidsaktiviteter

För barn och unga finns det en mängd möjligheter till fritidsaktiviteter och idrott som är gratis eller mycket förmånliga. Också nästan samtliga kommuner erbjuder idrottsanläggningar till förfogande för personer under 18 år avgiftsfritt eller mycket förmånligt, och utöver det ordnar kommunerna också avgiftsfria möjligheter att pröva på och utöva olika aktiviteter.

Enligt utförda utredningar har dock utövandet av idrott blivit dyrare särskilt i idrottsföreningar vilket till stor del har att göra med ett ökande kvalitetskrav på idrottsaktiviteter för barn och unga. Utövandet har ökat i intensitet, organisationen och träningen har blivit mer professionell och förhållandena och redskapen har utvecklats och blivit dyrare. Separata kostnadsökningar kan för många familjer resultera i en så hög utgiftspost att det hindrar barnen från att vara med i organiserad idrottsutövning. Att utöva idrottsgrenar i tävlingssyfte har i många fall blivit omöjligt redan för 11—14-åringar. (Puronaho; OKM:n julkaisuja 2014:5).

Ur den offentliga sektorns synvinkel är det ytterst viktigt att se till att genom kriterierna i understödspolitiken styra grenförbund och föreningar att se till att de utöver tävlingsidrott ordnar fritidsverksamhet där tröskeln är låg för alla.

Särskilt viktigt är det att få med de barn och unga som behöver särskilt stöd för att utöva idrott och att se till att kostnaderna för att medverka är skäliga oavsett hemkommun. Utskottet hänvisar också till en bedömning vid utfrågningen av sakkunniga, enligt vilken välmåendet bland barn och unga har förbättrats bland annat genom ökat stöd till föreningsverksamhet vilket har ökat den fysiska konditionen också på befolkningsnivå.

Också olika aktörer (bland annat kommuner, skolor, organisationer, föreningar) har orsak att bedriva ett tätt samarbete för att skapa mångsidiga möjligheter till fritidsaktiviteter för barn och unga, också i fråga om att fatta beslut om priserna för deltagandet. Som undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupp (UKM:s publikationer 2016:19) har föreslagit, bör staten, kommunerna, organisationerna och föreningarna utvärdera kostnadseffekterna av sina beslut för enskilda utövare och familjer eftersom de sammantagna kostnaderna annars blir oöverkomliga för familjer, det vill säga de som betalar.

Med avseende på föreningsverksamhet är det centralt att understödssystemet fungerar och stöder idrottsfrämjandet. Utskottet ser därför med tillfredsställelse att undervisnings- och kulturministeriet har inlett arbetet med att utveckla understödssystemet med målet att förtydliga och förenkla understödskriterierna, minska det administrativa arbetet och göra systemet transparent och långsiktigt. Det är också befogat att utveckla understödssystemet så att mer vikt läggs vid det allmänna stödet. Utskottet ser det också som viktigt att användningen av understöden och verksamhetens genomslag följs och utvärderas och att det ombesörjs att understöden riktas till genomförandet av den egentliga verksamheten.

Utskottet understryker också i övrigt betydelsen av föreningsverksamhet, eftersom idrottsverksamhet i hög grad bygger på ett mångsidigt föreningsfält som således är en betydande kraft för att sätta befolkningen i rörelse. Därför är det viktigt att organisationer och föreningar också framöver kan upprätthålla och utveckla en livskraftig, mångsidig, jämlik och likställd medborgarverk-

samhet. Det kräver också en stark frivilligverksamhet och ett gott samarbete med kommunerna bland annat i frågor som gäller användningen av och hyra för idrottsanläggningar.

Vidare betonar utskottet vikten av stöd för aktiviteter som bedrivs i samband med skoldagen och att de utvecklas konsekvent. Skolornas klubbverksamhet och andra fritidsaktiviteter är regelbunden och avgiftsfri verksamhet med låg tröskel som det är lätt för eleverna att delta i. De når hela åldersklassen och erbjuder goda möjligheter att pröva på nya aktiviteter.

Sammanfattning

Finansutskottet vill betona att en ökning av den offentliga finansieringen för idrott är befogad med avseende på de besparingar som genom ökad rörlighet bland befolkningen fås in särskilt i hälsovårdsutgifterna och således ger en minskning av hållbarhetsunderskottet i de offentliga finanserna. När tilläggsresurserna utdelas är det därför särskilt viktigt att bedöma åtgärdernas genomslag för mängden fysisk aktivitet och idrott.

Utskottet vill också betona vikten av att trygga Veikkaus Ab:s verksamhet och att aktivt ingripa i utländska spelbolags olagliga verksamhet och genom det minska skadeverkningarna av spelande. Utskottet föreslår ett ställningstagande i ärendet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottet föreslår

> *att kulturutskottet beaktar det som sägs ovan och att riksdagen godkänner följande ställningstagande*:
>
> *Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att trygga Veikkaus Ab:s verksamhet genom att aktivt ingripa i utländska spelbolags olagliga verksamhet på det finländska fastlandet och på så sätt effektivare minska skadeverkningarna av penningspel.*

Utlåtande FiUU 14/2018 rd

Helsingfors 15.2.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Timo Kalli cent
vice ordförande Ville Vähämäki saf
medlem Timo Harakka sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Kauko Juhantalo cent
medlem Toimi Kankaanniemi saf
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Kari Kulmala blå
medlem Elina Lepomäki saml (delvis)
medlem Mats Nylund sv
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd (delvis)
medlem Antti Rantakangas cent
medlem Markku Rossi cent
medlem Maria Tolppanen sd
medlem Kari Uotila vänst
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Lasse Hautala cent
ersättare Reijo Hongisto blå (delvis)
ersättare Emma Kari gröna
ersättare Eero Reijonen cent
ersättare Raija Vahasalo saml
ersättare Juhana Vartiainen saml (delvis)
ersättare Harry Wallin sd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Hellevi Ikävalko.